

Zbornik sudske prakse

Predmet C-174/12

**Alfred Hirmann
protiv
Immofinanz AG**

(zahtjev za prethodnu odluku koji je uputio Handelsgericht Wien)

„Zahtjev za prethodnu odluku – Pravo društava – Druga direktiva 77/91/EEZ – Odgovornost dioničkog društva za povredu obveze objavljivanja – Netočnost informacija sadržanih u osnovnom prospektu – Doseg odgovornosti – Propisi države članice koji predviđaju naknadu cijene koju je stjecatelj platio za kupnju dionica“

Sažetak – Presuda Suda (drugo vijeće) od 19. prosinca 2013.

1. *Slobodno kretanje osoba – Sloboda poslovnog nastana – Trgovačka društva – Direktiva 77/91 – Promjena kapitala dioničkog društva – Odgovornost društva izdavatelja za povredu svoje obveze objavljivanja – Nacionalni propis koji predviđa obvezu odnosnog društva da stjecatelju nadoknadi kupovnu cijenu dionice – Dopuštenost*

(direktive Europskog parlamenta i Vijeća 2003/6, 2003/71 i 2004/109; Direktiva Vijeća 77/91, čl. 12., 15., 16., 18., 19. i 42.)

2. *Slobodno kretanje osoba – Sloboda poslovnog nastana – Trgovačka društva – Direktiva 2009/101 – Pravila o ništavosti – Područje primjene – Retroaktivno poništenje ugovora o kupnji dionica zbog toga što je društvo izdavatelj povrijedilo svoju obvezu objavljivanja – Isključenost*

(Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća 2009/101, čl. 12. i 13.)

3. *Slobodno kretanje osoba – Sloboda poslovnog nastana – Trgovačka društva – Direktiva 77/91 – Promjena kapitala dioničkog društva – Direktiva 2009/101 – Pravila o ništavosti – Odgovornost društva izdavatelja za povredu svoje obveze objavljivanja – Nacionalni propis koji ne ograničava tu građansku odgovornost na aktualnu vrijednost dionica – Dopuštenost*

(Direktiva Europskog parlamenta i Vijeća 2009/101, čl. 12. i 13.; Direktiva Vijeća 77/91, čl. 12. 15. 16., 18., 19. i 42.)

1. Članke 12., 15., 16., 18., 19. i 42. Druge direktive 77/91 o usklađivanju zaštitnih mehanizama koje, radi zaštite interesa članica i ostalih, države članice zahtijevaju od trgovačkih društava u smislu članka 48. drugog podstavka UEZ-a, s obzirom na osnivanje dioničkih društava i održavanje i promjenu njihova kapitala, a s ciljem ujednačavanja tih zaštitnih mehanizama, kako je izmijenjena i dopunjena Direktivom 92/101, treba tumačiti u smislu da nisu protivni nacionalnim propisima koji, u okviru prenošenja direktiva

– 2003/71 o prospektu koji je potrebno objaviti prilikom javne ponude vrijednosnih papira ili prilikom uvrštavanja u trgovanje te o izmjeni Direktive 2001/34/EZ,

– 2004/109 o usklađivanju zahtjeva za transparentnošću u vezi s informacijama o izdavateljima čiji su vrijednosni papiri uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu i o izmjeni Direktive 2001/34,

– i 2003/6 o trgovanju na temelju povlaštenih informacija i manipuliranju tržištem (zlouporabi tržišta),

s jedne strane, predviđaju odgovornost dioničkog društva u svojstvu izdavatelja prema stjecatelju dionica istog društva na temelju povrede obveze informiranja predviđene zadnjenavedenim direktivama i, s druge strane, zbog te odgovornosti dotičnom društvu nameću obvezu da stjecatelju nadoknadi iznos koji odgovara kupovnoj cijeni dionica te ponovno preuzme te dionice.

Naime, odgovornost dotičnog društva, u pogledu ulagatelja koji su također i dioničari, zbog neregularnosti koje je to društvo počinilo prije ili u trenutku stjecanja njegovih dionica ne proizlazi iz društvenog ugovora i ne odnosi se samo na unutarnje odnose u dotičnom društvu. U tom slučaju radi se o odgovornosti koja proizlazi iz ugovora o stjecanju dionica. S obzirom na načelo sukladno kojem dioničare valja tretirati jednako, oglašeno u članku 42. Druge direktive, potrebno je navesti da se dioničari koji su pretrpjeli štetu zbog povrede koju je društvo počinilo prije ili u trenutku stjecanja njegovih dionica ne nalaze u istoj situaciji kao i dioničari istog društva na čiji pravni položaj ta povreda nije utjecala.

U tim okolnostima isplata društva izvršena dioničaru zbog neregularnosti koje je ono počinilo prije ili u trenutku stjecanja njegovih dionica ne predstavlja isplatu u smislu članka 15. Druge direktive. Isto tako, činjenica da društvo ponovno preuzima dionice koje je ulagatelj kupio na temelju pogrešnih podataka širenje kojih se može pripisati tom društvu ne ulazi u područje primjene članka 18. Druge direktive.

Nadalje, u slučaju odgovornosti izdavatelja dionica, na državama članicama je da izaberu građanskopravne mjere naknade. Sustav građanske odgovornosti predviđen predmetnim nacionalnim propisima predstavlja odgovarajuće pravno sredstvo za štetu koju je pretrpio ulagatelj kao i za povredu obveze informiranja koju je počinio izdavatelj. Osim toga, priroda je toga sustava da odvraća izdavatelje od dovođenja ulagatelja u zabludu.

(t. 29., 30., 32., 34., 41., 42., 43., 45. i t. 1. izreke)

2. Članke 12. i 13. Direktive 2009/101 o usklađivanju zaštitnih mjera koje, radi zaštite interesa članova i trećih strana, države članice zahtijevaju za trgovačka društva u smislu članka 48. drugog podstavka UEZ-a, s ciljem izjednačavanja takvih zaštitnih mjera, treba tumačiti u smislu da nisu protivni nacionalnim propisima koji predviđaju retroaktivno poništenje ugovora o kupnji dionica.

Predmetni nacionalni propisi uvode načelo odgovornosti društva izdavatelja zbog širenja netočnih informacija i povrede prava o tržištu kapitala te predviđaju da na temelju te odgovornosti društvo ima obvezu nadoknaditi stjecatelju iznos koji odgovara kupovnoj cijeni dionica i ponovno preuzeti dionice te mu je cilj, osobito, osigurati da se osobama koje su pretrpjele štetu omogućí vraćanje u stanje prije postupanja koje im je prouzročilo štetu, zahtijevajući, s jedne strane, da se stjecatelju nadoknadi iznos koji odgovara cijeni koju je platio da bi stekao dionice i, s druge strane, da se dionice zadrže u temeljnom kapitalu dotičnog društva prema istoj osnovi kao i ostale dionice. Posljedično, retroaktivno poništenje predmetnog ugovora o kupnji dionica ne može dovesti do poništenja društva u smislu članaka 12. i 13. Direktive 2009/101.

(t. 52., 53., 55., 63. i t. 2. izreke)

3. Članke 12., 15., 16., 18., 19. i 42. Druge direktive 77/91 o usklađivanju zaštitnih mehanizama koje, radi zaštite interesa članica i ostalih, države članice zahtijevaju od trgovačkih društava u smislu članka 48. drugog podstavka UEZ-a, s obzirom na osnivanje dioničkih društava i održavanje i promjenu njihova kapitala, kako je izmijenjena i dopunjena Direktivom 92/101, kao i članke 12. i 13. Direktive 2009/101 o usklađivanju zaštitnih mjera koje, radi zaštite interesa članova i trećih strana, države članice zahtijevaju za trgovačka društva u smislu članka 48. drugog podstavka UEZ-a, s ciljem izjednačavanja takvih zaštitnih mjera, treba tumačiti u smislu da odgovornost društva za povredu njegove obveze objavljivanja koja se uvodi predmetnim nacionalnim propisima nije nužno ograničena na vrijednost dionica izračunatu prema njihovoj cijeni, ako dionice društva kotiraju na burzi, u trenutku podnošenja zahtjeva.

Izbor između sustava građanske odgovornosti koji predviđa naknadu stjecatelju u iznosu koji odgovara kupovnoj cijeni dionica uvećanoj za kamate i sustava koji ograničava tu odgovornost na plaćanje cijene dionica u trenutku podnošenja zahtjeva za naknadu štete pripada u nadležnost država članica.

(t. 69., 70. i t. 3. izreke)